

EUSKO LEGEBILTZARRERAKO HAUTESKUNDEAK

Independentzia hotsak inoiz baino ozenago kanpainan

Urriaren 21eko hauteskunde gauean bi emaitzetan jarri beharko litzateke begirada: batetik, PSEren eta PPren hondoratzea norainokoa izango ote den, eta bestetik EH Bilduk nolako estu hartuko duen EAJ. Hurrengo legegintzaldiko hitzarmenak eta politikak bi datu horien araberakoak izango dira.

| URKO APAOLAZA AVILA |

ARGAZKI PRESS / JON URBE

Laura Mintegiren (EH Bildu) erronka nagusietakoa da orain arte koalizio soberanistara hurbildu ez den jendea konbentzitzea.

INORK 2009AN ETORKIZUNA zelatazko antiojoak asmatu izan balitu eta 2012an bista jarri, ikusitakoa ezin kalibraturik ibiliko litzateke. Orduan ertzainek tabernak arakutzen zituzten kartelen bila, orain EH Bilduk Alderdi Popularrarekin eztabaidatzen du telebistako platon. Orduan “ekonomia berraktibatze” makro-inbertsioez hitz egiten zen hautes-programetan, orain

alderdiek Eusko Jaurlaritzaren zakuan egongo den zuloaz espekulatu dute. Orduan ETak PSEren Lazkaoko egoitza lehertu zuen kanpaina betean, independentismo hitzak terrorismoaren tokia hartu du orain zenbait politikariren ahotan. Ez dira lau urte igaro, eta hala ere errealtatea irauli zaigu.

ETAren amaiera eta krisi ekonomikoa. Bi osagai horiek sortzen

duten koktel politikoa zein den badakigu nolabait, 2011ko hauteskundeetan ikusi dugu. Baina osagai berri batek bizitu du edabea: Kataluniako ufada soberanistak. Zein ote da emaitza?

75 eserleku daude jokoan, 25 lurralde bakoitzetik. 1.775.336 herritarrek eman dezakete bozka eta horietatik 43.000k eskatu dute posta bidez egitea. Azkeneko hau-

teskundeetan baino zerrenda gehiago aurkeztu dira oraingoan –45 zerrenda hiru lurraldeetan–, horietatik lau dira nagusiak: EAJ, EH Bildu, PSE eta PP, eta Ezker Anitzak eta UpyDk ere irabaz dezakete gazta zatiren bat.

Abstentzioa da gakoa

Inkestek tendentziak erakusteko balio dute batez ere, eta garbi ikusten da hautesleek alderdi espainiarrak zigortuko dituztela: aurreikuspen optimistenek, Eusko Jaurlaritzako Soziometroak kasu, 16 eserleku egokitzten dizkiote PSEri, eta kasurik okerreanean –Gara eta Naiξ-entzat Aztikerrek egindako zundaketetan– 12 eserleku lortuko lituzke, orain duen ordezkariaren erdia baino gutxiago. PPK ere nabarmen egingo luke behe-
ra, egungo 13 eserlekutik 10-9 eserleku izatera igaroko dela diote inkesta gehienek.

Alde batera utzita inkesten benetako interes eta helburuak, pentsatzekoa da hango eta hementgo gobernuetan erabakitako murrizketa neurriek zuzenean eragingo dietela bi alderdion. PP eta PSE noraino hondoratu-ko diren, hori izango da hauteskunde ondorengo hitzarmenei begira giltzarri nagusietakoa.

Hauteskunde hauetako beste enigma handi bat da EH Bilduren eta EAJren arteko lehia nola geratuko den. EH Bilduri 22-24 eserleku ematen dizkiete inkestek eta EAJri 24 eta 28 artean. Laura Mintegik zail dauka irabazten, inkestei kasu eginez bederen, eta Urkullu izango da hurrengo lehendakaria. Baldin eta ez bada 2011ko foru eta udal hauteskundeen gisako ezberdintasunik izaten hasierako inkesten eta egiazko emaitzen artean.

Datu guztiek aditzera ematen dute gehiengo abertzale zabala izango dela Eusko Legebiltzarrean aspaldiko partez. Abertzaleek 50 eserleku ere lor ditzakete, arkuaren bi heren. Horrelako

emaitzak soilik 1986ko hauteskundeetan izan zituzten; orduan botoen %67a lortu zuten. Geroztik balantza pixkanaka berdinduz joan da eta 2005eko eta 2009ko hauteskundeetan –boto baliogabeak ere kontuan hartuta– alderdi espainiarrek goia jo zuten. Joera horri buelta ematera letozke urriaren 21eko bozak.

Euskadi Irratian Asier Etxenike soziologoa, eta Asier Blas eta Jonatan Moreno politologoak bat zetozen: abstentzioaren datua izango da gakoa. Abstentzio maila altuena 1994an izan zen, %40aren gainetik, eta baxuena 2001ean, Mayor Oreja eta Ibarretxeren arteko deman herritarren %21 baino ez zen abstenitu. Parte-hartze datuek normalean eragin handiagoa izan dute EAJren eta PSEren

Parte-hartze datuek normalean eragin handiagoa izan dute EAJ eta PSEren emaitzetan. Oraingoan gainera, PP gehitu zaie abstentzioa uxatzeko ahaleginari Si tú no vas, ellos ganan lelo adierazgarriarekin

emaitzetan. Oraingoan gainera, PP gehitu zaie abstentzioa uxatzeko ahaleginari, *Si tú no vas, ellos ganan* lelo adierazgarriarekin. PSEk eta PPK arrisku bizia dute normalean eurei botoa eman dieten herritarrek oraingoan paso egiteko.

Horrek esplikatzeko du, esaterako, zergatik ari diren hain gogor independentismoaren gaia haizatzeko, “beldurraren botoa” deiturikoa sortu nahian: “Euren doktrinamenduarekin bat egiten ez duena bota egingo dute herri honetatik” (Patxi Lopez); “Estatuarekin egonkortasuna dago, independentziarekin amildegia” (Antonio Basagoiti). Molde horretan astindu du EAEko kanpaina Kataluniako Diadaren lurrikarak. Gai horrekin Urkulluk daraman dis-

...ametsetan bezala

ATXASPI HOTELA

Bittiria, 24
Lesaka (Nafarroa)
T.: 948 637 536
hotela@atxaspi.com
www.atxaspi.com

ARGAZKI PRESS / RAUL BOGAJO

ARGAZKI PRESS / JUAN CARLOS RUIZ

ARGAZKI PRESS / JON HERNANZ

Ajuria Eneko ostalari nagusi izateko aukera gehien du Urkulluk; gero eta gehiago dira horretarako bakarkako bidea aukeratuko duela diotenak.

kurtso moderatua ulergarria da, badaki PSEren eta PPren hautesleak erakar ditzakeela, EAJren “kudeaketa onaren” banderarekin. Era berean, aparatu jeltzale guztia martxan jarri du EBBko buruak, euren aldekoa izan daitekeen bozka bakar bat ere etxean geratu ez dadin, hor kokatu behar da BEC bete nahi izatea.

Barakaldoko pabilioitzarra bi indar nagusien arteko lehiaren neurgailu bilakatu da. EH Bilduk ere hantxe egin du ekitaldi nagusia eta erraz gainditu du froga, ezker abertzaleak duen mobilizazio gaitasuna berriz ere agerian utziz. Laura Mingotegiren erronka nagusia da orain arte koalizio soberanistara hurbildu ez den jendea konbentzitzea. Horretarako saiatzan ari da “sistemako” alderdiengatik bereizten, krisiaren ondorioz politikariek haserre dauden ezkerreko herritarrei mezuak igorri: “Ez gatoz politikaren eremuan integratzera, eremua aldatzera baizik”, zioen astekari honetan berrikitan.

EH Bilduk ozen eta garbi azaldu du burujabetzarako bidea. Arnaldo Otegiaren ahotan entzun genuen BECen: “Autonomiaren zikloa amaitu da” zioen Logroño kartzelatik ezker abertzaleko kideak, eta Quebec, Eskozia edo Katalunia jartzen zituen adibidetzat, “independentzia zuzenean” aldarrikatuz. EH Bilduk ez du bide-orria gehiago zehaztu, ez da lurraldetasunaren lohietan sartu, baina gainerako indarrei erabakitze eskubidearen inguruko akordio zabalerako pro-

posamena egin die. Ikusteko dago hortik koskadarik egiten dion EAJri. Alderdi jeltzaleak 40.000 bozka eta 3,3 puntuko aldea aterazion Amaiurri Espainiako hauteskudeetan.

Lurralde bakoitzetik 25 eserleku aukeratzeak eragin itzela du azken emaitzan, horregatik da estrategikoa Araba popularrentzat, eta hein batean horregatik ari da EAJ Gipuzkoan Bilduk daraman politika erasotzen, koalizioak hortxe lor baitezake eserleku gehien. EH Bilduk Gipuzkoan aterako dituen emaitzak azterketa baten gisan irudikatu nahi

Sabin Etxean kalkulagailuarekin egingo den lehen ariketetako bat izango da EAJ eta PPren arteko gehiketa, 38 zenbakia gaindituko duen ala ez jakiteko

dituzte jeltzaleek: “Gipuzkoarrek aukera paregabea dute, Bilduri seinale bat helarazteko aldatu dadin” (Joseba Egibar). Estrategia horrek badu arrisku bat, EH Bilduk azterketa gaindituz gero, EAJ Batzar Nagusietan egiten ari den oposizio bortitzak indarra galduko luke nolabaite.

Nola osatu Gobernuak?

Emaitzak direna direla, inork ez du gehiengo nagusirik lortuko, eta pakituak beharrezkoak izango ditu Eusko Jaurlaritzan agintzen jartzen denak. Ajuria Eneko ostalari berria

izateko aukera gehien dituen Urkulluk, Gobernu osatuko al du beste alderdiren batekin? Edo bakarkako bideari ekingo dio? Ez da suizidio bat, Ibarretxek 2001ean eta 2005ean EA eta EBrekin koalizioan gobernatu zuen, baina hala ere gutxiengoan zen. Gero eta gehiago dira aukera horren alde egingo duela uste dutenak.

Hautagai jeltzalearekin ARGIAK egindako elkarrizketan, honek garbi zioen gobernagarritasuna lortzeko alderdi guztiei irekita daudela. EH Bilduren emaitzen baitan, EAJ jakitun da jendarteko sektore handi batek gaizki ikusiko lukeela abertzaleek Legebiltzarrean lortutako nagusitasuna ez profitatzea, bakegintzaren, euskararen erabileraren edota burujabetzaren arloetan aurrera egiteko.

Baina ekonomiaren arloari begira bestela dira gauzak. EAJ PPekin akordioetara iritsi izan da lehenago ere, Kutxabanken kasuan erakutsi duen moduan. Bestetik, komeni zaio Madrilen agintzen duen PPekin nolabaiteko harremana izatea: “Norekin landu beharko dugu bakegintza eta bizkitetza?”, dio Urkulluk. Seguruenik hauteskunde gauean Sabin Etxean kalkulagailuarekin egingo den lehen ariketetako bat EAJ eta PPren arteko gehiketa izango da, 38 zenbakia gaindituko duen ala ez jakiteko. ■

